

Zéró-költségű opció

I. A termék lényege

A zéró-költségű opció olyan költségmentes árfolyamkockázat fedezésére alkalmas eszköz, melynek során Ügyfelünk egy minimum és egy maximum árfolyamszintben állapodik meg a Bankkal egy konkrét devizaösszeg jövőbeni átváltásával kapcsolatban.

- Ha lejáratkor a piaci árfolyam e két szint között tartózkodik, Ügyfelünk az aktuális piaci árfolyamon hajthatja végre a konverziót, ügyletből fakadó kötelezettsége nem keletkezik.
- Ha lejáratkor a piaci árfolyam alacsonyabb, mint a minimum szint, akkor a minimum szinten történik meg az átváltás.
- Ha lejáratkor a piaci árfolyam magasabb, mint a maximum szint, akkor a maximum szinten történik meg az átváltás.

A határidős árfolyamügylettel szemben tehát nem egy konkrét átváltási árfolyamot rögzítenek a felek, hanem egy árfolyam sávot, így Ügyfelünk korlátozott mértékben részesül mind a kedvező, mind a kedvezőtlen irányú árfolyam-elmozdulásból. Az üzletkötéskor aktuális határidős árfolyam minden esetben a minimum és maximum szintek közé esik. A minimum és maximum szint közötti távolságot Ügyfelünk határozhatja meg, általánosságban elmondható, hogy az árfolyamhoz viszonyítva egy 2%-os sáv egy konzervatívabb, míg egy 5%-os sáv egy kockázatkedvelőbb stratégiához illeszkedik.

II. Kinek ajánljuk?

- Aki arra számít, hogy lejáratkor a piaci árfolyam számára kedvezőbb lesz, mint a határidős árfolyam.
- Aki korlátozott mértékben szívesen vállal árfolyamkockázatot.

III. Előnyei

- Költségmentes fedezeti eszköz, opciós díjfizetés nem történik egyik fél javára sem.
- Ügyfelünk korlátozott mértékben részesedhet a kedvező irányú árfolyammozgásból.
- Előre ismert a legkedvezőtlenebb árfolyam, melyen a konverzió meg fog történni.

IV. Kockázatai

- Kedvezőtlen irányú árfolyammozgás esetén Ügyfelünk az üzletkötéskor érvényes határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb szinten konvertál.

V. A zéró-költségű opciós megállapodás legfontosabb elemei

Devizapár:	A megvásárolni és az eladni kívánt devizanemek.
Összeg:	Tranzakciónként minimum 100.000 eurónak megfelelő kötési összeg, amely meghatározható a megvásárolni, vagy az eladni kívánt devizanemben.
Futamidő:	Az üzletkötés tipikusan T+3 naptól 1 évig terjedő időszakra lehetséges.

Lejárat:	Az a spot (T+2) értéknaphnál későbbi jövőbeni időpont, amikor az opció vevője érvényesítheti opciós jogát, lehívhatja az opciót (általában 16 órakor, forinttal szembeni opció esetén 12 órakor).
Elszámolás napja:	Az opció érvényesítésének napját követő második munkanap, az átváltás (konverzió) pénzügyi elszámolásának a napja
Opció árfolyamok:	A vételi opció lehívási árfolyama adja meg a maximum szintet, míg az eladási opció lehívási árfolyama adja meg a minimum szintet, melyeken az opció vevőjének joga van az átváltást végrehajtani.
Zéró-költségű opció típusa:	Vételi irányú zéró-költségű opció esetén Ügyfelünk vételi jogot szerez a maximum szinten (vételi opciót vásárol), és vételi kötelezettséget a minimum szinten (eladási opciót ad el) egy konkrét devizaösszegre és előre meghatározott időpontra vonatkozóan. Eladási irányú zéró-költségű opció esetén Ügyfelünk eladási jogot szerez a minimum szinten (eladási opciót vásárol), és eladási kötelezettséget a maximum szinten (vételi opciót ad el) egy konkrét devizaösszegre és előre meghatározott időpontra vonatkozóan.
Lehívás típusa:	Az opciós jogot csak a lejárat napján lehet gyakorolni, vagyis a devizaárfolyam opciók európai típusúak.
Opció díj:	A zéró-költségű opciós struktúra egy megvásárolt és egy eladott devizaárfolyam opcióból épül fel. A két opció díja megegyezik, ezért üzletkötéskor egyik fél sem fizet opciós díjat.

VI. A zéró-költségű opciós árfolyamok számítása

A zéró-költségű opció mindig egy azonos értékű vételi és eladási opció kombinációjából jön létre, így a vásárolt opcióért fizetendő és az eladott opcióért járó opciós díjak kiegyenlítik egymást. Ennek következtében minden egyes minimum szinthez tartozik egy konkrét maximum szint és fordítva. Alacsonyabb minimum szinthez magasabb maximum szint társul, vagyis nő a két szint közötti sáv, és egyúttal a vállalt kockázat. Az üzletkötéskor érvényes, és az opciós lejárat napjára jegyzett határidős árfolyam minden esetben a minimum és maximum szintek által meghatározott sávon belülre esik.

VII. A zéró-költségű opciós megállapodás megkötésének feltételei

- A „Keret-megállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására” nevű keretszerződés előzetes megkötése
- A keret-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően szabad üzletkötési limit és óvadékrendelkezésre állása
- MIFID megfelelési teszt és EMIR nyilatkozatok megtétele
- Érvényes LEI kód megléte
- HUF fizetési számla megléte
- Tranzakciónként 100.000 EUR-nak megfelelő minimum kötés összeg

VIII. Elszámolás, az opciós jog gyakorlása

Zéró-költségű opció esetén a lejáratkori árfolyam függvényében három kimenet lehetséges:

1. Az árfolyam a maximum szint felett van, ezért a vételi opció vásárlója lehívja az opciót, és a maximum szinten megvásárolja a devizát.
2. Az árfolyam a maximum és a minimum szint között tartózkodik, egyik opció sem kerül lehívásra, Ügyfelünk igény esetén az aktuális piaci szinten tud konvertálni.
3. Az árfolyam a minimum szint alatt van, ezért az eladási opció vásárlója lehívja az opciót, és a minimum szinten eladja a devizát.

A lehívás és elszámolás az egyszerű devizaárfolyam opciós termékleírásban foglaltak szerint történik.

IX. Példa Importőröknek

Az Ön cégének 3 hónap múlva 200.000 euró fizetési kötelezettsége fog keletkezni. Az azonnali árfolyam 391,00 Ft, sima határidős kötési árfolyam pedig 394,10. Zéró-költségű opciós ügylet kötésével lehetősége nyílik a határidős árfolyamnál kedvezőbb szinten euró vásárlására, ugyanakkor a határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb szinten élvez csak védelmet a forint gyengülése esetén.

Spot EUR/HUF árfolyam	391,00
Alsó sávszint	389,00
Felső sávszint	405,00

A következő kimenetek lehetségesek:

- Amennyiben 3 hónap múlva, az árfolyam az alsó sávszél, vagyis 389,00 alatt van, abban az esetben a 389,00-as határidős kötési árfolyamon kerül elszámolásra az ügylet, az aktuális árfolyamtól függetlenül (leszállítással vagy egy ellentétes ügylettel történő kizárással).
- Amennyiben 3 hónap múlva, az árfolyam a két sávszél között van, vagyis 389,00 felett, de 405,00 alatt, abban az esetben az aktuális piaci árfolyamon tudja átváltani az eurót forintra.
- Amennyiben 3 hónap múlva, az árfolyam a felső sávszél, vagyis 405,00 felett van, abban az esetben a 405,00-ás határidős kötési árfolyamon kerül elszámolásra az ügylet, az aktuális árfolyamtól függetlenül (leszállítással vagy egy ellentétes ügylettel történő kizárással).

X. Példa Exportőröknek

Az Ön cégének 6 hónap múlva 200.000 euró bevétele várható külföldi vevőjétől. Az azonnali árfolyam 391,00 Ft, sima határidős kötési árfolyam pedig 396,50. Ön a forint erősödésétől tart, azonban lényegesebb forintgyengülésre nem számít, ezért zéró-költségű opciót köt. Zéró-költségű opciós ügylet kötésével lehetősége nyílik a határidős árfolyamnál kedvezőbb szinten euró eladására, ugyanakkor a határidős árfolyamnál kedvezőtlenebb szinten élvez csak védelmet a forint erősödése esetén.

Spot EUR/HUF árfolyam	391,0
Alsó sávszint	396,00
Felső sávszint	405,00

A következő kimenetek lehetségesek:

- Amennyiben 6 hónap múlva, az árfolyam az alsó sávszél, vagyis 396,00 alatt van, abban az esetben a 396,00-ás határidős kötési árfolyamon kerül elszámolásra az ügylet, az aktuális árfolyamtól függetlenül (leszállítással vagy egy ellentétes ügylettel történő kizárással).
- Amennyiben 6 hónap múlva, az árfolyam a két sávszél között van, vagyis 396,00 felett, de 405,00 alatt, abban az esetben az aktuális piaci árfolyamon tudja átváltani az eurót forintra.

- Amennyiben 6 hónap múlva, az árfolyam a felső sávszél, vagyis 405,00 felett van, abban az esetben a 405,00-ás határidős kötési árfolyamon kerül elszámolásra az ügylet, az aktuális árfolyamtól függetlenül (leszállítással vagy egy ellentétes ügylettel történő kizárással).